حضرت امام حُسين عليه السَّلام

سکيا جي حاصلات

تحرير جي مرڪزي خيال، نُڪتي يا تصور تائين پهچي سگهي. متن کي سمجهي حقيقتن تي ٻڌل سوالن جا جواب ڏئي سگهي. اصطلاحن جي معنيٰ لکي سمجهي سگهي. لفظن جا ضد لکي سگهي. لفظن جا اشتقاق ڪري سگهي.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام، حضور صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم جَن جي پياري نياڻيءَ، سچي سائڻ حضرت بيبي فاطمة الزهراءِ عليها السَّلام ۽ پاڻ سڳورن صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم جن جي سڳي سَوٽ حضرت علي ڪرم الله وجههٗ جا فرزند ۽ حضرت امام حسن عليه السَّلام جا ننڍا ڀاءُ هئا.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام جي ولادت 3 شعبان 4 هه/ جنوري 626ع تي مديني شريف ۾ ٿي. ولادت کان پوءِ رسول اڪرم صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم جَن سندن ساڄي ڪن ۾ اذان ۽ کاٻي ڪن ۾ اقامت چئي ۽ ”حُسين“ نالو رکيو. جَنت جي نوجوانن جا سردار ۽ سيد الشهداءِ سندن لقب ۽ ابا عبدالله ڪُنيت آهي.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام ٻنهي جهانن جي سردارحضرت مُحمّد رسول الله خَاتمُ النَّبِيّين صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم، حضرت بيبي فاطمة الزهراءِ عليها السَّلام ۽ حضرت علي ڪرم الله وجههٗ جي پاڪ هنج ۾ پليا ۽ نپنا. حضور اڪرم صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم جَن امام حُسين عليه السَّلام سان بيحد پيار ڪندا هئا. پاڻ سڳورن صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم فرمايو آهي ته ”حُسين مون مان آهي ۽ آءٌ حُسين مان آهيان. جيڪو حُسين سان محبت ڪري ٿو، الله ان سان محبت ڪري ٿو.“ هڪڙي ڀيري پاڻ سڳورا صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم نماز پڙهي رهيا هئا ته حضرت امام حُسين عليه السَّلام جيڪي اڃا ٻار هئا، نبي اڪرم صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم جَن جي پٺيءَ مبارڪ تي سوار ٿي ويهي رهيا. پاڻ سڳورن صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهِ وَاَصحَابِهِ وَسَلَّم تيستائين سجدي مان سِرُ نه ڪنيو، جيستائين ٻالڪ پنهنجي رَضا سان هيٺ نه لٿو.

11 ھ / 632ع تي رسول الله صَلّي الله عَلَيهِ وَعَليٰ آلِهٖ وَاَصحَابِهٖ وَسَلَّمَ جَن رحلت فرمائي.

3 جماد الآخر 11ھ تي حضرت امام حُسين عليه السَّلام جي امڙ حضرت بيبي فاطمة الزهراءِ عليها السَّلام رحلت ڪئي. انھن ڏکوئيندڙ حادثن ڪي اهل بيت وڏي صبر سان سَنو.

35 ھ / 655ع تي حضرت علي ڪرم الله وجههٗ جي عام بيعت ٿي. ڪوفي کي گاديءَ جو هنڌ ڪيو ويو. تہ حضرت امام حُسين عليه السَّلام بہ مديني مان ڪوفي هليا آيا. پاڻ هر معرڪي ۾ پنهنجي پيءُ سان گڏ رهيا. 19 رمضان 40 ھ تي حضرت علي ڪرم الله وجههٗ فجر جي نماز پڙهي رهيا هئا، تہ عبدالرحمان ابن ملجم مٿن حملو ڪيو ۽ پاڻ سخت زخمي ٿي پيا ۽ 21 رمضان تي رحلت ڪيائون. ان ڪان پوءِ حضرت امام حسن عليه السَّلام جا معاملا پيش آيا. حضرت امام حسن عليه السَّلام جي صلح ڪان پوءِ اهل بيت ڪوفي ڪان مديني هليا آيا. حضرت امام حُسين عليه السَّلام مديني ۾ ديني خدمتن ۾ مصروف ٿي ويا.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام ننڍي وهيءَ ڪان ئي اصلاح ۽ تعليم ڏانهن لاڙو رکندا هئا. مديني جا اڪابر اسلامي مسئلن جي ڏس ۾ وٽن ايندا هئا. پاڻ قرآن شريف جو مطلب ۽ رسول الله جون حديثون بيان فرمائيندا هئا. پاڻ گهڻو ڪري عبادت ۽ رياضت ۾ مشغول رهندا هئا، روزا گهڻا رکندا هئا ۽ سادي غذا سان افطار ڪندا هئا.

اعليٰ حسب نسب هوندي بہ حضرت امام حُسين عليه السَّلام بيحد نهٺا ۽ ٻاجهارا هئا.هڪڙي ڀيري ڪجھ غريب ۽ مسڪين ماڻهو ماني کائي رهيا هئا. انهن ڪين پاڻ سان مانيءَ کائڻ جي صلاح هنئي. پاڻ سواريءَ تان لٿا ۽ فرمايائون. ”الله تڪبر ڪرڻ وارن کي دوست نہ ٿو رکي.“ پاڻ انهن غريب ۽ مسڪين ماڻهن سان ويهي ماني کاڌائون. ماني کائڻ ڪان پوءِ انهن غريب ۽ مسڪين ماڻهن کي پاڻ وٽ اچڻ جي دعوت ڏنائون. جڏهن اهي وٽن آيا، تڏهن پاڻ گهر وارن کي حڪم ڪيائون تہ ”گهر ۾ جيڪي ڪجھ بہ هجي اهو موڪلي ڏيو.“

حضرت امام حُسين عليه السَّلام ٻانهن جون خطائون بخش ڪندا هئا. ٻانهِيُنِ کي آزاد ڪندا هئا؛ فقيرن سان سهڻو سلوڪ ڪندا هئا؛ غريبن ۽ مسڪينن جي گهرن

تي ڪاڏو پهچائيندا هئا ۽ قرضين جا قرض لاهيندا هئا. حضرت امام حُسين عليه السَّلام فصاحت ۽ بلاغت، علم ۽ حڪمت ۾ بہ پنهنجو مَٽُ پاڻ هئا.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام جو اهو ڪارنامو، جنهن بين الاقوامي شهرت حاصل ڪئي، سو عاشوري 61 ھ جي قرباني آهي. حضرت امام حُسين عليه السَّلام اسلام جي ارتقا ڪي پنهنجي اکين سان ڏٺو هو. اسلامي تاريخ جا سمورا شروعاتي واقعا سندن سامهون ٿيا. 56 ھ ۾ صورتحال تڏهن خراب ٿي وئي، جڏهن يزيد ڪي ولي عهد نامزد ڪيو ويو. ان جي حضرت امام حُسين عليه السَّلام سخت مخالفت ڪئي. 60 ھ ۾ يزيد پنهنجي بادشاهيءَ جو اعلان ڪيو ۽ مديني حڪم موڪليائين تہ حضرت امام حُسين عليه السَّلام کي بيعت تي مجبور ڪيو وڃي. حضرت امام حُسين عليه السَّلام پنهنجي اهل بيت سان مديني مان مڪي هليا آيا. هوڏانهن عراق ۾ يزيد جي حڪومت جي مخالفت وڌي وئي.

مڪي شريف ۾ رهڻ دوران ڪوفين حضرت امام حُسين عليه السَّلام کي خط لکيا ۽ کين ڪوفي اچڻ جي دعوت ڏنائون. پاڻ صحيح صورتحال معلوم ڪرڻ لاءِ حضرت مسلم بن عقيل کي ڪوفي موڪليائون. پر ابن زياد کين شهيد ڪرائي ڇڏيو. يزيد، حج جي موقعي تي حضرت امام حُسين عليه السَّلام کي شهيد ڪرائڻ جي سِٽ سِٽي پر حضرت امام حُسين عليه السَّلام صورتحال کي پروڙي، الله جي گهر جي حرمت کي قائم رکندي، حج کي عمري ۾تبديل ڪري عراق ڏانهن اُسهيا. سندن مختصر قافلي ۾ ڪجهہ جان نثار ساٿي، خواتين ۽ ٻار هئا.

ڪوفي جي ناڪا بندي هئي ۽ حُر بن يزيد تميمي هڪ هزار سپاهين سان حُسيني قافلي کي گهيرو ڪري چڪو هو. 2 محرم 61 ھ تي حضرت امام حُسين عليه السَّلام ڪربلا پهتا. 3 محرم تي عمر بن سعد چئن هزارن سوارن سان پهچي ويو. هن جڏهن حضرت امام حُسين عليه السَّلام سان ڳالهہ ٻولهہ شروع ڪئي تہ حضرت امام حُسين عليه السَّلام فرمايو تہ ”ڪوفين جي خطن ۽ پيغامن پهچڻ تي آءٌ هتي آيو آهيان. پر انهن غداري ڪئي، تنهنڪري آءٌ چاهيان ٿو تہ جتان آيو آهيان اوڏانهن موٽي وڃان.“ عمر بن سعد بہ حضرت امام حُسين عليه السَّلام سان جهيڙڻ نہ ٿي گهريو. هن اهو احوال ابن زياد کي لکي موڪليو. ابن زياد، يزيد جي

بيعت لاءِ زور پريو. جنهن کان حضرت امام حُسين عليه السَّلام انڪار ڪيو.يزيدي لشڪر سختي شروع ڪئي. 6 محرم تائين فوج تي فوج ايندي رهي. فرات نهر تي به لشڪر بيهاريو ويو، ته جيئن امامن تائين پاڻي نه پهچي سگهي.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام پاران امن جي جيڪا به ڪوشش ڪئي ويئي، اها ڪامياب نه ٿي. دشمن حملي لاءِ بلڪل تيار هئا. پر حضرت امام حُسين عليه السَّلام اڳرائي ڪرڻ جي حق ۾ نه هئا. 9 محرم تي شمر حملي ڪرڻ جو حڪم ڏنو. يزيدي لشڪر کي وڌندو ڏسي، حضرت امام حُسين عليه السَّلام، حضرت عباس کي خبر لهڻ لاءِ موڪليو. حضرت عباس واپس اچي ٻڌايو ته، ”هو چون ٿا ته اسان جو حڪم مڃيو يا لڙائيءَ لاءِ تيار ٿيو.“ حضرت امام حُسين عليه السَّلام عبادت ڪرڻ لاءِ هڪ رات جي مهلت گهري. اها سڄي رات پاڻ، سندن اهل بيت ۽ ساٿي عبادت ۾ مشغول رهيا. صبح ٿيڻ سان رڻ گجيو راڙو ٿيو. دشمنن تيرن جو وسڪارو لائي ڏنو. دشمنن جي هزارن جي لشڪر مان حُر،حضرت امام حُسين عليه السَّلام خدمت ۾ حاضر ٿيو. هن حضرت امام حُسين عليه السَّلام کان پنهنجي خطائن جي معافي گُهري ۽ پوءِ جهاد ڪندي سر ڏئي سَرهو ٿيو.

حُر جي شهادت کان پوءِ ٻنهي طرفن جا ماڻهو ايندا رهيا. شروعات حضرت امام حُسين عليه السَّلام جي سرويچ ساٿين کان ٿي. پوءِ عزيزن جو وارو آيو. علي اڪبر کان وٺي علي اصغر تائين سڀني شهادت جو جام پيتو. ٽن ڏينهن جي اُڃ ۽ بک، هيترن ساٿين ۽ عزيزن جي شهادت به حضرت امام حُسين عليه السَّلام جي عزم ۾ ڪو فرق نه آندو. پاڻ دشمن جي اٿاهه لشڪر ۾ ڪاهي پيا. نيٺ وچينءَ ويل زخمن سان چُور ٿي، زمين تي ڪِري پيا. پاڻ خداوند تعاليٰ جي بارگاهَ ۾ سربسجود ٿيا. ڪنهن کي به وار ڪرڻ جي همت نه ٿي. نيٺ شمر جي هُشيءَ تي حضرت امام حُسين عليه السَّلام جو سر مبارڪ ڌڙ کان ڌار ڪيو ويو.

حضرت امام حُسين عليه السَّلام حق ۽ باطل جي هن جنگ ۾ دين جي بقا لاءِ جيڪا قرباني ڏني، دنيا جي تاريخ اڄ تائين ان قربانيءَ ۽ ايثار جو اهڙو مثال پيش نه ڪري سگهي آهي!